

A la vora del mar

Expressions com *a la vora del mar* o *a la vora del riu*, sense que es pugui dir que són ambivalents, admeten dues anàlisis gramaticals diferents: podem considerar que *a la vora de* és una locució prepositiva amb què s'introdueixen els grups nominals *el mar* i *el riu*, o bé que el terme prepositiu d'aquestes frases o expressions és simplement la preposició inicial *a*, la qual introdueix un grup nominal complex, format per un nom determinat per un altre nom. (No diríem pas el mateix del títol genèric de la secció habitual del nostre company Espinàs, *A la vora de...*, car els punts suspensius, que permeten la designació nominal més insospitada o imprevista, no admeten d'analitzar-lo sinó com una locució prepositiva). Perquè el cas és que la locució prepositiva, *a la vora de*, com tants d'altres termes gramaticals, s'ha format a partir del substantiu *vora*, significat «part extrema d'una extensió superficial, que toca una de les línies que la limiten», i segurament en el cas més concret de les vores d'un riu o del mar: a còpia de dir, per exemple, *Vivia a la vora del mar*, és a dir, a la part de terra que hi ha al costat del mar, *a la vora de* ha passat a significar *prop de*, això és, ha adquirit categoria de terme prepositiu, el seu ús s'ha generalitzat, i tant podem dir, per tant, *Vivien a la vora del mar* o *a la vora del riu*, com *a la vora de* (o simplement *vora*, amb què aquest mot esdevé ja una preposició) *l'ermita, del castell, de casa teva, de la Bonanova*, etc., significat, naturalment, *prop de l'ermita, del castell, de casa teva, de la Bonanova*.

Tornant al mar, o al riu o a l'estany, tenim, doncs, que és pràcticament igual de dir *a la vora del mar* i *prop del mar*, *a la vora del riu* i *prop del riu*. Si es vol, a tot estirar, amb aquesta segona construcció, *prop del mar*, etc., es pot arribar a marcar un distanciament més gran. Però partint del fet que *a la vora del mar* pot analitzar-se com «a la part de terra que hi ha al costat del mar», hi ha qui no vacilla a construir frases com *Vivien prop de la vora del mar*, que gramaticalment són admissibles. (No ho seria, en canvi, si diguéssim «*Vivia a la vora de prop del mar*»). Però, malgrat tot, ens sembla evident que el sentit les fa rebutjables, perquè no sembla pas que es pugui viure o ésser prop de la vora del mar sense ésser o viure prop del mar mateix.

Albert Jané